

Begroeting en openingswoord

We zijn aanwezig in de naam van de Vader, de Zoon en H. Geest. Amen.

Van harte welkom in deze viering. Fijn dat u er bent op deze zonnige lentedag. Het is de vijfde zondag van de veertigdagentijd en we naderen Pasen. Dit uur op de zondagochtend is een uur van samenkomst. Een uur waarin we mogen hopen op een ontmoeting. Een dubbele ontmoeting: met elkaar en met wat ons overstijgt. Dat is ook waar we naar uitzien. Omdat het ons heelt, omdat het een nieuw perspectief kan openen bij situaties waarin we vastzitten. Situaties waarin we vaak op onze oude vertrouwde, soms knellende manier reageren. Dat zien we zo meteen ook in beide lezingen over een nieuw perspectief, een nieuwe toekomst in een situatie die uitzichtloos lijkt. Een nieuwe toekomst past bij het naderen van Pasen, het feest van opstaan en voortgaan.

Richten we ons tot de Eeuwige, maken we het een moment stil in onszelf.

Overweging *Jesaja 43: 16-21, Johannes 8: 1-11*

In Johannes is het de tijd van het Loofhuttenfeest. Een feest dat zeven dagen duurt en waarmee het Joodse volk de Exodus, de uittocht, herdenkt. Bevrijding van knellende banden van ballingschap in Egypte. Ommekeer naar hun oorspronkelijke land. Jezus is halverwege dat feest vanuit Galilea in Jeruzalem aangekomen. Het is er een komen en gaan van mensen. Overal wordt over hem gesproken en steeds meer mensen zijn onder de indruk van wat hij verkondigt. De wetgeleerden zien in hem een gevaar. Hij tast hun macht aan, ondermijnt hun gezag. Ze vinden dat hij het volk misleidt.

Jezus is 's ochtends naar de tempel gegaan en wordt al gauw omringd door steeds meer mensen. Ze luisteren, verdringen elkaar, zo stel ik me voor. Stoten elkaar aan. Hoor je dat? En dan breken de wetgeleerden de kring open en zetten een vrouw in hun midden, betrapt op overspel. Ze is een speelbal. Volgens de wet van Mozes dient zij gestenigd te worden, dus ze willen weten wat Jezus ervan vindt. Als Hij zegt 'niet stenigen', is Hij ontrouw aan de joodse wet. Ze blijven vragen stellen. Nou, zeg het, antwoord eens! Ook de mensen worden onrustig. De spanning stijgt. De kring om de vrouw wordt nauwer en nauwer.

En dan is er de omkering. We zien dat letterlijk in het gedrag van Jezus. Hij knielt, zwijgt, schrijft met zijn vinger op de grond. Alsof hij de mens, die uit de klei is geschapen, wil herscheppen. En zegt dan: Laat degene die zonder zonden is de eerste steen werpen. We weten hoe het afloopt. In stilte druipt iedereen af. De ommekeer bij de aanklagers, de ommekeer bij de vrouw. Op het moment dat de aanklagers aangesproken worden op hun eigen geweten, ligt er voor de vrouw een nieuwe tijd klaar, de mogelijkheid om opnieuw te beginnen.

We herkennen allemaal wel situaties, bij onszelf, bij anderen, waarin de beschuldiging, het oordeel, de veroordeling, vliegensvlug opkomt. Soms lijkt het ook goed te doen, het maakt sterk. Vanuit een systeem van regels of vanuit zelf opgelegde regels sta je immers in je recht, sta je in je gelijk, ben je duidelijk, hoef je niet verder na te denken over wat er misschien echt nodig is en wat er van je gevraagd wordt.

In de lezingen van vandaag horen we dat je daar niet in vast moet blijven zitten. Dat je niet hoeft toe te laten dat woorden van oordeel en afkeuring met je op de loop gaan. Maar betekent het dat je alles dan maar goed moeten vinden? Dat je

misstappen van jezelf of van anderen zo'n beetje kunt wegwijven, loslaten, met de mantel der liefde toedekken?

Dat is niet wat Jezus of Jesaja ons vandaag laten zien. Wat zij laten zien is dat het niet gaat om wegwuiven, loslaten, of toedekken. Het gaat om iets nieuws toelaten. Dat is een ommekeer, jezelf toekeren naar wat leven geeft. Ruimte maken voor Hem die liefde schenkt. Woorden van bevrijding spreken. Want de ander, dat is de spiegel van jezelf. Zien dat in moeilijke situaties van onmin, onvrede of moedeloosheid ook weer een nieuw begin aanwezig is. Een gedeelde ruimte van samenwerken, van nieuwe energie.

We zien het in de woorden van de profeet Jesaja tot het volk dat veel is kwijtgeraakt, overheerst door het machtige Babylonische Rijk. Tegen het einde van die overheersing verkondigt Jesaja de ommekeer. Een nieuwe toekomst die aanstaande is. Hij verkondigt Gods woord: Ik onderneem iets nieuws, het begin is er al: ziet ge het niet?

Het is niet altijd makkelijk om een nieuw begin te zien. En toch staan de woorden van ommekeer ergens in het diepst van ons hart geschreven, in de tempel van ons geweten. Wensen we elkaar een nieuw begin toe. Uiteindelijk gaat het er niet om wie we waren, wat we deden of wat we niet deden, maar wie we worden. Daarmee kunnen we uitzien naar de vreugde van Pasen.